

Po stopách Oty Pavla

HRADY, LOMY A JESKYNĚ DOLNÍ BEROUNKY

Rovná cesta mezi poli najednou padá ze strmého kopce a po dvou ostrých zatáčkách v lese končí mezi několika staveními na břehu Berounky. Dál už suchou nohou jinak než na lodi nelze.

Branovský přívoz, známý díky knihám Oty Pavla, už rodina Karla Proška neprovozuje. Střídají se tu dobrovolníci.

Tady, v branovském Luhu, trávil své dětství spisovatel a novinář Ota Pavel. V posledním domě vlevo, jen pár kroků od břehu, je nevelká výstavní síň. V prosklených vitrínách mezi spisovatelovou korespondencí, překlady jeho knih či fotografiemi je i černobílý starý snímek, na němž je malý černovlasý kluk. Je to Václav Prošek, vnuk převozníka Karla Proška, kterého proslavil právě Ota Pavel. Budete-li mít štěstí, najdete ho – dnes už čtyřicátníka – sedět na břehu Berounky s udicí, jak čeká na svého „zlatého úhoře“.

Prošek už řemeslo svého dědy neprovozuje, ale přívoz přes řeku funguje dál. Jako převozníci se střídají dobrovolníci z místních i přespolních nadšenců. Vždyť nejbližší most je až v Roztokách, respektive ve Skryjích.

Ota Pavel vyjádřil charakter zdejšího území v jedné své povídce, když napsal: „Jdu proti řece, v řece je stříbro a zlaté listí. Jdu sám a najednou si uvědomuji, že tu nehoukají auta, abych uhnul, a nedrhní tramvaje, abych couvnul. A to je vlastně ten hlavní důvod, proč jdu na štiky.“

Branov na svého slavného občana nezapomněl. Na místní sokolovně visí pamětní deska, každý rok v červnu radnice pořádá Pochod krajem Oty Pavla, na němž se pravidelně objevoval třeba i herec Petr Haničinec.

Podél Berounky

Necháte-li se převést přívozem na druhou stranu Berounky, můžete se skutečně vydat proti proudu, kde po krátké procházce dojdete k legendární restauraci U Rozvědčika. V posledních letech se zde personál měnil jako na běžícím pásu, takže kvalita podniku značně utrpěla, i tak si ale hostinec uchovává své kouzlo a zvláště v létě zde bývá stále narváno. Zastavují se tady vodáci, cyklisté i luftáci z Prahy.

Kousek od Rozvědčika je unikátní přírodní výtvor – Nezabudické skály, které se vypínají nad Berounkou jako zkamenělá hradba chránící řeku. Místní tvrdí, že ve zdejších lesích, které se táhnou vysoko nad řekou, rostou ty nejlepší houby.

My se ale vydáme opačným směrem, po proudu řeky ku Praze. Asi sedm kilometrů

od Branova stojí Křivoklát, jeden z nejstarších a nejvýznamnějších českých hradů. Jeho počátky sahají až do 12. století, do panování Přemysla Otakara II. Později byl královský hrad, už tehdy neobyčejně velkolepý a rozsáhlý, přestaven Václavem IV. a posléze ještě dobudován Vladislavem Jagellonským.

Ačkoli šlo o jednu z nejvýznamnějších českých staveb, nechybělo mnoho, a Křivoklát se dnešní časů nedožil. Anebo jen jako zřícenina. Byl totiž několikrát těžce poškozen požárem, pak zase „degradován“ na obávané vězení, a jeho význam prudce poklesl. Hrad zachránila velkorysá restaurace, uskutečněná za Fürstenberků, kteří Křivoklát vlastnili až do roku 1929.

Na hradě se dochovala například nádherná kaple, knihovna s 52 tisíci svazků, bohatá obrazárna, monumentální velká věž s loveckými sbírkami a výhledem do okolí, anebo proslulé vězení a mučírna se středověkými mučicími nástroji.

Na Křivoklátu se pravidelně konají různé akce pro turisty, vyhlášené jsou například